

การศึกษาเรื่องปัญหาทางกฎหมายในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาในทางกฎหมาย รวมถึงปัญหาในทางปฏิบัติในการใช้กฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 โดยศึกษาถึงลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจมากขึ้น ในเรื่องของฐานความผิด บทบาทอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และในเรื่องของพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 นี้ มีลักษณะที่แตกต่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยกฎหมายมุ่งคุ้มครองประโยชน์สูงสุดในเรื่องของสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น รวมถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในบางกรณีจึงถูกควบคุม ตรวจสอบการใช้อำนาจจากหน่วยงานอื่น เช่น เรื่องขออำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องขออนุญาตศาลตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 18(1) (2) และ (3) เจ้าพนักงานสามารถใช้อำนาจในการสอบถาม เรียกบุคคล ขอข้อมูลที่ผู้ให้บริการเก็บไว้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากศาลตามความในมาตรา 18(3) อ้างถึง มาตรา 26 กำหนดให้ผู้บริการต้องเก็บข้อมูลย้อนหลัง 90 วัน และเจ้าพนักงานก็เรียกตรวจสอบได้ทันทีโดยไม่ต้องขออนุญาตจากศาล ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ให้บริการ ซึ่งอาจจะต้องปรับกฎหมายหรือกระจายภาระในการจัดเก็บข้อมูลไปให้แก่หน่วยงานย่อยๆ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ที่มีความใกล้ชิดกับผู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสม

ในทางปฏิบัติ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 นั้นประสบปัญหาต่อการใช้อำนาจในกรณีที่ต้องขออนุญาตจากศาล อีกทั้งความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องรับผิดชอบแม้กระทั่งทำให้กรณีที่ทำให้ข้อมูลถูกเปิดเผยโดยประมาท และปัญหาในเรื่องการประสานงานระหว่างของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ กับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ปัญหาเหล่านี้ จากการศึกษาวิจัยข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ในกรณีของการทำสำเนาข้อมูลของคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 18(4) อาจกระทำได้สำหรับกรณีที่จำเป็นเร่งด่วนหรือเกรงว่าผู้ต้องหาหรือพยานบุคคลอาจไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำสำเนาได้โดยไม่ต้องขออนุญาตศาล

2. แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 23 ในเรื่องความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อาจต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติฯ แม้กระทำโดยประมาทในกรณีที่เปิดเผยข้อมูลที่ได้รับตามมาตรา 18

3. สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการประสานงานระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 กับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ในเรื่องของคดีการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

This research about Problems on the Exertion of the Authorities Power arisen from the Enforcement of the Computer Crime Act B.E. 2550 has an objective to identify problems in terms of Laws and problems occurring when a relevant official takes action according to the Act. This research compares Thai and foreign Laws in order to clarify and make the information more understandable in terms of guilt, role and power of authority of relevant competent officials, and witness and evidence regarding the computer crime.

The power of authority of the relevant competent officials according to this Act is differentiated from others according to different Laws. This Act's objective is to protect public's right and freedom so that people can express opinions and receive information. Thus, the power of authority of relevant competent official is somehow limited and examined by other bureaus, for example, referred to Section 18(1) (2) and (3), the authority margin that empowers relevant official to investigate and call a person, including receiving information from service providers without filing a petition to a court. According to Section 18(3), referred to Section 26, that service providers have to keep 90-day information and that the official is entitled to investigate this without a petition to a court, would increase burdens to service providers. This subject may affect the Law adjustment or information distribution to various departments in order for relevant offices to be responsible for any inappropriate action by computer users.

Practically, relevant competent officials according to the Act are facing problems of authority in case they have to file a petition to a court, such as, in case they would exercise their power of authority according to Section 18(4)-(8). As well, officials will need to be

responsible even for any case that information may be carelessly revealed and for problems of coordination between relevant officials and officials responsible for investigation according to the Criminal Procedure Code. This conflict, from this research, would offer suggestions as following:

1. To amend Section 19 of the Act: a case of computer information backup according to Section 18(4) could be done if necessary, urgent, or possible that accused person or witness would interrupt computer-related evidence. An official is entitled to copy the information without a petition to a court.

2. To amend Section 23 regarding responsibility of relevant official who may have to admit guilt according to the Act although it is a careless action to reveal the received information from Section 18.

3. Educate and inform the coordination between relevant officials according to the Act and responsible investigating officials in a case of computer crime. If all parties are well informed and cooperate with each other, the investigation on evidence and witness to find a criminal would be quickly and effectively complete